

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Broj: 02-03- 8562 / 1

Podgorica, 17.06.2021. godine

DIREKTORAT ZA SOCIJALNO STARANJE I DJEČJU ZAŠTITU

Povodom Predloga akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga akcionog plana i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u tekst Akcionog plana i obrazac Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da zadaci i aktivnosti, planirani istim, predstavljaju redovne aktivnosti nosioca aktivnosti i biće finansirani iz sredstava odobrenih godišnjim zakonom o budžetu. Zadatke i aktivnosti planirane Akcionim planom sprovodiće Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i Crveni krst.

Shodno navedenom, Direktorat za državni bužet, nema primjedbi na dostavljeni Akcioni plan za 2021. godinu za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine, uz obavezu da se sredstva potrebna za finansiranje istog, usklade sa sredstvima opredijeljenim nosiocima aktivnosti, godišnjim zakonom o budžetu.

S poštovanjem,

DRŽAVNI SEKRETAR
Janko Odović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO FINANSIJA I SOCIJALNOG STARANJA

NAZIV PROPISA

Predlog Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije razvoja socijalne zaštite starijih za period 2018-2022. godine

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

U skladu sa rezultatima Analize primjene Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starih lica u Crnoj Gori za period 2013. - 2017. godine, identifikovani su sljedeći razlozi za donošenje Strategije razvoja socijalne zaštite starijih za period 2018-2022. godine: 1) Postoji potreba za daljim razvojem usluga podrške za život u zajednici, iako je povećan broj usluga i broj korisnika ovih usluga. 2) Postoji potreba za unapređenjem kvaliteta socijalne zaštite za starije na lokalnom nivou, u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti. 3) Postoji potreba za povećanjem učešća organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija u pružanju usluga socijalne zaštite starijih, na održiv način – finansiranjem iz sredstava javnih prihoda. 4) Postoji potreba za unapređenjem normativnog okvira i sistema kvaliteta u socijalnoj zaštiti starijih, u odnosu na: standarde usluga, sistem licenciranja, sistem akreditacije programa, organizaciju, normative, standarde i način rada u centrima za socijalni rad i supervizijsku podršku.

Strategijom razvoja socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine je predviđeno da se Akcioni plan za njeno sprovođenje izrađuje za svaku godinu primjene Strategije, izuzetno za dvije godine.

Prijedlog Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije sadrži mjere odnosno aktivnosti koje treba realizovati, u kom vremenskom okviru mjere odnosno zadatke treba realizovati, koji su indikatori i izvori verifikacije realizacije mjera odnosno zadataka, ko je odgovorni akter za realizaciju svake planirane mjere odnosno zadatka i koja su finansijska sredstva planirana za svaku mjeru odnosno aktivnosti – u kom iznosu i iz kojeg izvora.

Prijedlogom Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije planirane su sljedeće mjere: obavezati da u svakoj lokalnoj samoupravi postoji najmanje jedna usluga socijalne zaštite starijih; unaprijediti multisektorske usluge za starije u lokalnim samoupravama; unaprijediti obezbjeđenje usluga socijalne zaštite starijih kroz podsticanje organizacija, preduzetnika, privrednih društava i fizičkih lica da pružaju usluge; razvijati volonterizam; unaprijediti kompetencije za samostalni život i donošenje odluka zasnovanih na informacijama; razviti uslugu porodičnog smještaja za starije, podsticati razvoj inovativnih usluga za starije, unaprijediti standarde usluga za starije, unaprijediti uslove za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti pružalaca usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite i licence za rad za stručne radnike i obezbjeđivati kontinuirane obuke.

Imajući u vidu navedeno Prijedlogo Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije je kreiran na način da sadrži konkretne mjere za rješavanje identifikovanih problema.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Opšti cilj Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period 2018-2022. godine je unaprijeđena socijalna zaštita starijih, s integrisanim uslugama i podrškom radi očuvanja i poboljšanja kvaliteta njihovog života, a posebni ciljevi su unaprijediti socijalnu odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije, povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starijih za samostalan život, unaprijediti usluge socijalne zaštite starijih i unaprijediti sistem kvaliteta usluga starijih.

Prijedlog Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine predviđen je Programom rada Vlade za II kvartal 2021. godine.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasniti preferiranu opciju?**

S obzirom da je Strategija razvoja sistema socijalne zaštite starijih za period od 2018. do 2022. godine dugoročnog karaktera kroz Akcioni plan za njeno sprovođenje se jasno preciziraju godišnje obaveze.

Ovo je jedina opcija za unaprijeđenje socijalne zaštite starijih s integrisanim uslugama i podrškom radi očuvanja i poboljšanja kvaliteta njihovog života.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Pozitivne efekte direktno će osjetiti starija lica.

-Unaprijediće se socijalna odgovornost i integrativni pristup koji omogućava podsticanje socijalne inkluzije, povećanje kvaliteta života i korišćenje kapaciteta starijih lica za samostalan život na način što će otvoriti dva centra za njegu u zajednici, u opštinama Bar i Bijelo Polje i u 8 opština izvršiti obilazak starijih osoba iz udaljenih sela, sa ciljem provjere njihovog zdravstvenog stanja, kao i sprovesti istraživanje postojećih usluga socijalne i zdravstvene zaštite starijih, planova i međunarodnih preporuka i procjena finansijske održivosti usluga centara za njegu u zajednici i volonterskih usluga podrške za osobe koje imaju demenciju. Toškove će snositi Crveni krst Crne Gore i iznosiće 24.200,00 eura. Takođe, realizovaće se projekat „Briga o starijima“ koji se zasniva na pružanju volonterskih usluga podrške najugroženijim starijim u 8 opština demenciju. Toškove će snositi Crveni krst Crne Gore i iznosiće 24.452,00 eura. Izvršiće se prilagođavanje programa za rad na računaru za starije osobe u cilju sticanja osnovne digitalne pismenosti. Toškove će snositi Centar za stručno obrazovanje u iznosu od 500,00 eura. U okviru pet klubova za starije osobe u opštinama Bar, Budva, Nikšić, Plav i Podgorica će se edukovati stariji za upotrebu pametnih telefona, korišćenje interneta i aplikacija koje im mogu biti od pomoći, kao i organizovaće se niz predavanja, radionica i akcija sa ciljem podizanja svijesti i znanja starijih osoba o o pitanjima značajnim za donošenje životno važnih odluka Toškove će snositi Crveni krst Crne Gore i iznosiće 2.400,00 eura.

- Organizovaće se obuke za stručne radnika za uslugu porodičnog smještaja za starije neposredno, odnosno online. Troškove će snositi Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i iznosiće 1.000,00 eura. Finansiraće se inovativne usluge u cilju pomoći starijim licima za samostalan život u zajednici. Troškove će snositi Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i iznosiće 200.000,00 eura. Uspostaviće se dvije nove usluge namijenjene starijima i osobama sa invaliditetom u vidu keš i vaučer donacija, kao i pružanje psiho-socijalne podrške kroz rad Call centara u više opština. Toškove će snositi Crveni krst Crne Gore i iznosiće 85.000,00 eura. Takođe, uspostaviće se usluge podrške za starije osobe koje imaju demenciju uz upotrebu posebnog programa koji će se raditi putem tableta. Toškove će snositi Crveni krst Crne Gore i iznosiće 1.000,00 eura.

- Izradiće se analiza i identifikovane potrebe za razvojem i standardizacijom novih usluga socijalne i dječje zaštite. Troškove će snositi Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i iznosiće 56.000,00 eura. Unaprijediće se sistem kvaliteta usluga za starije na način što će se nastaviti sa licenciranjem stručnih radnika i licenciranjem pružaoca usluga. Troškove licencira stručnih radnika će snositi Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i iznosiće 1.000,00 eura. Troškove licenciranja pružaoca usluga će snositi Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i iznosiće 450,00 eura. Takođe, kreiraće se programi obuke, akreditovati i realizovati obuke za stručne radnike, stručne saradnike i saradnike koji rade sa starijima. Troškove će snositi Zavod za socijalnu i dječju zaštitu u iznosu od 5.000,00 eura.

-Ovim Akcionim planom se ne stvaraju biznis barijere i ne prouzrokuju se dodatni troškovi za građane i privredu, naročito malim i srednjim preduzećima i ne predviđaju se dodatne obaveze u odnosu mna one koje su propisane Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

-Aktivnosti sadržane u ovom Akcionom planus u planirane da se sprovedu u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima u oblasti socijalne i dječje zaštite.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za realizaciju mjera i zadataka ovog Akcionog plana u Budžetu Crne Gore nije potrebno obezbjeđivati posebna sredstva.

Implementacijom mjera iz ovog Akcionog plana ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Planom Budžeta za 2021. godinu Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Zavod za socijalnu i dječju zaštitu planirali su sredstva u iznosu od 207.950,00 eura. Iz Budžeta Crvenog krsta Crne Gore planirana su sredstva u iznosu od 137.052,00 eura, a iz donacija i projekata Zavod za socijalnu i dječju zaštitu izdvojio je sredstva u iznosu od 56.000,00 eura.

Ovim akcionim planom nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz oblasti socijane i dječje zaštite iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U izradi prijedloga Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije razvoja socijalne zaštite starijih za period 2018-2022. godine učestvovala je međuresorna Radna grupa, sastavljena od predstavnika: Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, Uprave za inspekcijske poslove, JU Institut za javno zdravlje, Zajednice opština i Crvenog krsta Crne Gore.

Shodno Uredbi o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, Ministarstvo je objavilo javni poziv za poredlaganje dva predstavnika nevladine organizacije u radnu grupu za izradu Akcionog plana za 2021. godinu za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite za period od 2018. do 2022. godine, kao i Izvještaja za realizaciju Akcionog plana za 2020. godine za navedenu strategiju, na koji javni poziv nije bilo prijavljenih nevladinih organizacija.

Shodno prethodno navedenoj uredbi nije sprovedena javna rasprava u pripremi ovog Akcionog plana. Takođe, nisi kontaktirana privredna udruženja jer mjere iz ovog Akcionog plana nemaju uticaj na privredu.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju mjera iz ovog Akcionog plana.

Praćenje i ocjenjivanje ovog Akcionog plana obezbijedeno je formiranjem Tima za praćenje i ocjenjivanje koji prati i ocjenjuje rezultate ove strategije i sačinjava izvještaj jednom godišnje. Ovaj tim biće sastavljen od predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva zdravlja, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, Uprave za inspekcijske poslove, JU Institut za javno zdravlje, Zajednice opština, Crvenog krsta Crne Gore i predstavnika nevladinih organizacija koje se bave socijalnom zaštitom starijih i dr.

Uspješnost realizacije ovog Akcionog plana biće praćena pomoću indikatora definisanih Akcionim planom, kojima će se mjeriti efikasnost i efektivnost predloženih mjera.

Datum i mjesto

Starješina

14.06.2021. godine, Podgorica
